

Tiêu đề: Sự trỗi dậy của Việt Nam: Cơ hội cho các nhà đầu tư

Tác giả: Tú Uyên

Nguồn: Thời báo Kinh tế Việt Nam xuất bản ngày 19/10/2017

Sự trỗi dậy của Việt Nam:

Cơ hội cho các nhà đầu tư

TÚ UYÊN

Với vị thế là một trong những nền kinh tế tăng trưởng nhanh nhất châu Á, Việt Nam đang thu hút đầu tư lớn từ nước ngoài và đang được kỳ vọng là nền kinh tế phát triển nhanh nhất từ nay đến năm 2050. Tuy nhiên, trong bối cảnh của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, để có thể đầu tư thành công tại Việt Nam, các nhà đầu tư cần hiểu được tiềm năng, cơ hội, thách thức cũng như mức độ phức tạp của thị trường này.

Trong những năm qua, Việt Nam đã tăng trưởng liên tục, thể hiện qua sức hút vốn đầu tư nước ngoài ngày càng cao. Với lực lượng lao động trẻ và dồi dào, nền kinh tế mang tính cạnh tranh cao, một Chính phủ luôn cam kết thúc đẩy tăng trưởng và những nền tảng kinh tế mang tính vĩ mô vững chắc. Sự trỗi dậy của Việt Nam là điểm đến đầy tiềm năng cho các doanh nghiệp đang tìm kiếm cơ hội phát triển.

Đầu là lợi thế?

Mặc dù gặp không ít khó khăn, thách thức trong suốt 10 năm qua, nhưng không thể phủ nhận, Việt Nam luôn là quốc gia có tốc độ tăng trưởng GDP lớn nhất trong khu vực. Điều đó đã làm thay đổi đáng kể bộ mặt kinh tế của Việt Nam.

Theo đánh giá của PwC từ nay đến năm 2050, Việt Nam được kỳ vọng là nền kinh tế phát triển nhanh nhất. Hiện Việt Nam đang ở vị trí 32 tính theo sức mua GDP, và dự kiến đến 2050, Việt Nam sẽ leo lên vị trí 20 nền kinh tế lớn nhất thế giới tính theo sức mua GDP. Vậy đâu là những yếu tố được xem là tiềm năng đem lại sự tăng trưởng này.

Theo đánh giá của các nhà nghiên cứu độc lập, yếu tố được xem là lợi thế của Việt Nam trong việc thu hút đầu tư, đó là lực lượng lao động trẻ. So với các nước trong khu vực, Việt Nam có tỷ lệ lao động có học vấn liên tục tăng và đang ở trong thời kỳ cơ cấu dân số vàng với 45% dân số dưới 30 tuổi. Hàng năm, Việt Nam có khoảng 1 triệu người tham gia vào thị trường lao động. Đây là nòng cốt cho sự phát triển kinh tế.

Ngoài ra, trong những năm vừa qua, Việt Nam đang tận dụng cơ hội nguồn nhân động trẻ và có chi phí thấp. Mặc dù chỉ phí nhân công thấp không phải là lợi thế mang tính lâu bền, nhưng phải thừa nhận trình độ học vấn và kỹ năng của nhân công Việt Nam ngày càng được nâng cao. Với những công ty đang cân nhắc chuyển đổi hoặc đa dạng hóa ra khỏi những nền kinh tế lớn như Trung Quốc, thì Việt Nam là cơ sở sản xuất lý tưởng, mang lại giá trị cao hơn. Và điểm quan trọng khác là Việt Nam có nền chính trị - xã hội ổn định, nhờ đó các chính sách cho kinh doanh và thương mại dễ dự đoán hơn. Chính phủ Việt Nam cũng cam kết tạo lập một môi

trường kinh doanh công bằng và hấp dẫn cho các nhà đầu tư nước ngoài; khuyến khích phát triển kinh tế tư nhân.

Vậy lĩnh vực nào là lĩnh vực tiềm năng, thu hút đầu tư? Theo bà Đinh Thị Quỳnh Vân, Tổng Giám đốc PwC Việt Nam, Việt Nam có nhiều lĩnh vực có thể thu hút đầu tư, tuy nhiên trong báo cáo mang tên "Spotlight on Viet Nam" (Tiêu điểm Việt Nam) được giới thiệu đến các nhà đầu tư nước ngoài tại Diễn đàn Hợp tác kinh tế châu Á - Thái Bình Dương (APEC), PwC đã lựa chọn 5 lĩnh vực có cơ hội, tiềm năng cao trong việc thu hút đầu tư nước ngoài, giúp Việt Nam thay đổi cơ bản bộ mặt của nền kinh tế.

Trong số những ngành đáng chú ý được đề cập trong bản báo cáo, lĩnh vực thuê ngoài quy trình kinh doanh đã chứng kiến tốc độ phát triển từ 20% đến 35% hàng năm trong vòng một thập niên qua. Nhu cầu năng lượng mới ở Việt Nam cũng khiến cho ngành năng lượng mặt trời và năng lượng gió trở thành một lựa chọn đầy hứa hẹn cho các nhà đầu tư nước ngoài. Số lượng khách nước ngoài đến du lịch ngày càng tăng và sự tăng trưởng về chi tiêu của tầng lớp trung lưu đồng nghĩa với tiềm năng đầu tư lớn vào ngành khách sạn cao cấp.

Bên cạnh đó, nỗ lực của Chính phủ trong việc thúc đẩy ứng dụng công nghệ vào sản xuất nông nghiệp đã góp phần hiện đại hóa ngành nông nghiệp và thực phẩm. Trong bối cảnh công nghệ tài chính (fintech) được đánh giá sẽ hỗ trợ Việt Nam chuyển mình từ một xã hội chỉ sử dụng tiền mặt sang sử dụng công nghệ thanh toán, nhu cầu trong ngành ngân hàng bán lẻ được dự báo sẽ gia tăng, khiến khối này trở thành một ngành quan trọng đáng chú ý.

"Những ngành này cho thấy, Việt Nam có tiềm năng cải thiện vị thế trong chuỗi giá trị, và khai thác nguồn nhân lực, kiến thức và nền tảng công nghệ một cách tốt hơn. Đây là thời điểm chín muồi để thương hiệu Việt Nam được thiết lập và công nhận, không chỉ nhờ vào các ngành sản xuất thâm dụng lao động mà còn nhờ sức bật để chuyển mình thành một nền kinh tế thu nhập cao. Bằng việc thấu hiểu thị trường địa phương và cân nhắc đến các yếu tố con người, văn hóa, và môi trường kinh doanh trong hoạch định chiến lược tại

Nông nghiệp công nghệ cao, một trong những tiềm năng thu hút đầu tư nước ngoài

Ảnh: Gia Linh

Các doanh nghiệp Việt Nam phải ở tâm thế sẵn sàng thay đổi để nắm bắt cơ hội phát triển. Trong môi trường kinh doanh đầy biến động hiện nay, các doanh nghiệp sẽ thành công khi biết thích nghi và định vị mình một cách có chiến lược và lâu dài thông qua một số điểm giúp họ trở nên khác biệt trên thị trường".

Ông Grant Dennis,
Phó Tổng Giám đốc
PwC Việt Nam

Việt Nam, các nhà đầu tư nước ngoài có thể khai thác những khả năng phát triển mới cho doanh nghiệp của họ và cho cả nền kinh tế", bà Vân nhấn mạnh.

Sẵn sàng để thích ứng

Cùng với việc thu hút nhà đầu tư vào thị trường Việt Nam, các doanh nghiệp nội địa cũng cần nâng cao năng lực cạnh tranh để có thể nắm bắt các cơ hội. Họ nên tham gia đối thoại với Chính phủ để chia sẻ kiến thức về những diễn biến trong các ngành trọng điểm đầy tiềm năng.

Ông Grant Dennis, Phó Tổng Giám đốc phụ trách Dịch vụ tư vấn hoạt động của PwC Việt Nam chia sẻ: "Các doanh nghiệp Việt Nam phải ở tâm thế sẵn sàng thay đổi để nắm bắt cơ hội phát triển. Trong môi trường kinh doanh đầy biến động hiện nay, các doanh nghiệp sẽ thành công khi biết thích nghi và định vị mình một cách có chiến lược và lâu dài thông qua một số điểm giúp họ trở nên khác biệt trên thị trường. Quan trọng là có được một chiến lược kỹ thuật số để nâng cao trải nghiệm cho khách hàng và tối ưu hóa hoạt động kinh doanh. Để làm được điều đó, các CEO cần đặt ra những câu hỏi quan trọng cho bản thân như là: cách nào để giúp doanh nghiệp của tôi chuyển biến; làm thế nào đạt

được mục tiêu tăng trưởng với chi phí hiệu quả; và làm sao để sự chuyên minh này bền vững?".

Tương tự như các nước đang phát triển, lượng doanh nghiệp nhỏ và vừa (SME) tại Việt Nam rất lớn, chủ yếu hình thành từ công ty gia đình, do đó khi phát triển với quy mô lớn thường gặp khó khăn. "Thách thức và cơ hội đến với tất cả quốc gia chứ không riêng Việt Nam và Việt Nam phải đón lấy cơ hội đó. Để tồn tại và phát triển, doanh nghiệp Việt Nam phải xây dựng cho mình năng lực cốt lõi, phải tạo ra sự khác biệt đối với thị trường nội địa lẫn nước ngoài, phải xây dựng chiến lược phù hợp với sự phát triển của nền kinh tế. Chúng ta biết rằng công nghệ có thể xóa bỏ mọi rào cản đối với đầu tư nước ngoài và Việt Nam cần phải chuẩn bị về nhân sự và công nghệ để tham gia vào cuộc cách mạng công nghệ số hóa 4.0 đang gần kề", ông Grand Dennis nhấn mạnh.

Đồng tình Grant Dennis, bà Vân cũng cho rằng, để có thể tồn tại, phát triển trong thị trường đầy cạnh tranh như hiện nay, doanh nghiệp Việt Nam cần phải tạo cho mình sự khác biệt và xây dựng dựa trên các giá trị cốt lõi của mình. "Cụ thể, trong ngành bán lẻ, chúng ta thấy có sự ồ ạt của các doanh nghiệp nước ngoài vào lĩnh vực này, tuy nhiên, một loạt các doanh nghiệp trong nước như Coop, họ

vẫn là nhà bán lẻ hàng đầu nếu tính về thị phần. Ví dụ như Vinamilk vẫn là nhà sản xuất sữa chiếm thị phần đa số ở Việt Nam... Chúng ta có lợi thế hiểu về văn hóa, hiểu môi trường, vấn đề là chúng ta phải xây dựng được chiến lược, tạo ra sự khác biệt, xây dựng chiến lược cạnh tranh trên nền tảng mình đang có", bà Vân khẳng định.

Không nên đầu tư dàn trải

Theo ông Johnathan Ooi, Phó Tổng Giám đốc Dịch vụ tư vấn các thương vụ của PwC Việt Nam, khi đầu tư vào Việt Nam, doanh nghiệp nước ngoài thường tiến hành đánh giá một cách cẩn trọng và yếu tố quan trọng nhất để họ tìm hiểu là thông tin. Đây là vấn đề trở ngại mà nhà đầu tư thường gặp không chỉ ở Việt Nam mà ở cả nước ngoài.

Một thách thức khác là sự đầu tư dàn trải của các công ty Việt Nam. Nhà đầu tư nước ngoài khi muốn đầu tư vào ngành nào đó tại Việt Nam thường gặp trở ngại lớn khi đánh giá ngành bởi các công ty Việt Nam thường đầu tư dàn trải. Một công ty cơ khí cũng mua cổ phần vào doanh nghiệp địa ốc, cũng làm bán lẻ... Và theo Johnathan Ooi, để thu hút nhà đầu tư chiến lược tới nghĩ các công ty Việt Nam nên tập trung các vấn đề cốt lõi, tái cơ cấu không đầu tư nhiều ngành tràn lan.

"Các nhà đầu tư cần hiểu được các tiềm năng, cơ hội, thách thức cũng như mức độ phức tạp của thị trường để có thể thành công tại Việt Nam. Tư duy "Một giải pháp áp dụng cho mọi hoàn cảnh" sẽ không hiệu quả nếu các nhà đầu tư mong muốn tăng trưởng bền vững ở đất nước năng động này. Vì vậy, việc hiểu những điểm khác biệt của Việt Nam so với các nền kinh tế khác sẽ giúp các doanh nghiệp nước ngoài xây dựng được chiến lược tiếp cận thị trường khả thi và thành công", bà Đinh Thị Quỳnh Vân, nhấn mạnh.